

20. Bölüm

DOKU VE ORGAN NAKLİNDE HEMŞİRELİK BAKIMI

Serdar SARITAŞ¹

1. Giriş
2. Doku ve Organ Nakillerinin Sınıflandırılması
3. Transplantasyonda İmmünoloji ve Tedavi
4. Transplantasyon Öncesinde İzlenecek Adımlar
5. Transplantasyon Sonrası Komplikasyonlar ve Bakım
6. Doku ve Organ Naklinde Yaşanan Sorunlar
7. Organ Bağışında Hemşirenin Rolü
8. Böbrek Nakli ve Hemşirelik Bakımı
9. Karaciğer Nakli ve Hemşirelik Bakımı
10. Kalp Nakli ve Hemşirelik Bakımı
11. Akciğer Nakli ve Hemşirelik Bakımı
12. Taburculuk Eğitimi ve Evde Bakım
13. Kaynaklar

¹ Doç. Dr. Serdar SARITAŞ, İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği AD. Malatya serdar.saritas@inonu.edu.tr

Soruların yanıtları

1. Hastada hiper akut rejeksiyon gelişmiştir. Belirtileri; greftte gerginlik ve hassasiyet, idrar çıkışında azalma, vücut sıcaklığında artış, serum kreatininin değerinde %20'nin üzerinde artış görülmektedir. Kan damarlarının hızlı harabiyetine bağlı olarak saatler içerisinde gelişmektedir. Rejeksiyonun önlenmesi için yoğun immünosupresyon ve diyaliz uygulanır.
2. Kanamaya bağlı üriner retansiyon, düzenli kateter bakımının yapılmayışı, dj kateter varlığı, foley kateterin uzun süre kalması görülme nedeni olarak sayılır. Ancak bunların yanında rejeksiyonu önlemek için kullanılan immünosupresif tedavi İYE için en önemli risk faktörüdür.
3. Anastomoz kaçığına bağlı kan pıhtıları foley kateteri tıkar, mesanede kan ve idrar birikimine neden olur. Hgb ve hct değerlerinde azalma aktif kanamayı göstermektedir.
4. Nakledilen böbreğin rejeksiyonunu önlemek için ömür boyu kullanılmaktadır.
5. Cevap E seçeneği

KAYNAKLAR

1. Bayraktar S. Organ Nakli ve Psikolojik Yaşam. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri, 2014.
2. Özbaş A. Organ Naklinde Bakım. In: Akyolcu N, Kanan N, Aksoy G, editors. Cerrahi Hemşireliği II. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri, 2017; 673-714.
3. Erten G, Deniz G. İmmünolojide Gelişmeler 5. İstanbul: İstanbul Aydın Üniversitesi Yayınları, 2007.
4. Tuncer M. Soru ve Cevaplarla Böbrek Nakli. Antalya: Roche Müstahzarları Sanayi A.Ş., 2007.
5. Neumann J. Nursing challenges caring for bone marrow transplantation patients with graft versus host disease. Hematology/ Oncology and Stem Cell Therapy. 2017.
6. Ju MK, Sim MK, Son SY. A Study on Nursing Students' Knowledge, Attitude, and Educational Needs for Brain-Death Organ Transplantation and Donation and Intent to Donate Organs. Transplant Proc. 2018; 50 (4): 1187-1191.
7. Schonder KS. Pharmacology of Immunosuppressive Medications in Solid Organ Transplantation. Vol. 23, Critical Care Nursing Clinics of North America. Elsevier. 2011; 405-423.
8. Kizilisik AT, Grewal HP, Shokouh-Amiri MH, et al. Ten years of chronic immunosuppressive therapy following orthotopic liver transplantation: Impact on health and quality of life. Transplant Proc. 2001; 33 (7-8): 3448-3449.
9. Allison TL. Immunosuppressive Therapy in Transplantation. Vol. 51, Nursing Clinics of North America. W.B. Saunders. 2016; 107-120.
10. Best JH, Sullivan SD. The changing cost-effectiveness of renal transplantation: The impact of improvements in immunosuppressive therapy. Transplant Rev. 1998; 12 (1): 34-41.

- During the Difficult Postoperative Recovery Stage at Home. *Transplant Proc.* 2020; 52 (10): 3221–3225.
32. Gülen H, Karaca A. Evaluation of the Educational Needs of Organ Donors After Transplantation Surgery. *Transplant Proc.* 2020; 52 (1): 78–83.
  33. Yoshikawa Y, Uchida J, Kosoku A. Childbirth and Care Difficulties of Female Kidney Transplantation Recipients. *Transplant Proc.* 2019; 51 (5): 1415–1419.
  34. Caras A, Gallagher C, Muggge L. Renal Transplantation Is Associated with Increased Complications Following Spinal Fusion Operations: Analysis of a National Database. *World Neurosurg.* 2020; 137: 269–277.
  35. Yang FC, Chen HM, Pong SC. Difficulties and Coping Strategies of Kidney-transplant Recipients During Their Dark Postoperative Recovery Stage After Returning Home. *Transplant Proc.* 2020; 52 (10): 3226–3230.
  36. Wołoszyk P, Małgorzewicz S, Chamienia A, et al. Obesity After Successful Kidney Transplantation. *Transplant Proc.* 2020; 52 (8): 2352–2356.
  37. Lin LM. Establishing safety standards in liver transplantation operating room nursing care. *Perioper Care Oper Room Manag.* 2015; 1 (1–2): 9–12.
  38. Demir B, Saritas S. Effect of hand massage on pain and anxiety in patients after liver transplantation: A randomised controlled trial. *Complement Ther Clin Pract.* 2020; 39: 101152.
  39. Lu H, Hu Y, Xu J, et al. Self-Management Behavior, Symptom Occurrence, and Psychological Distress in Liver Transplant Recipients in China: A Descriptive Correlational Study. *Transplant Proc.* 2020; <https://doi.org/10.1016/j.transproceed.2019.02.036> 1
  40. Lemon K, Al-Khafaji A, Humar A. Critical Care Management of Living Donor Liver Transplants. Vol. 35, *Critical Care Clinics*. W.B. Saunders. 2019; 107–116.
  41. Pita A, Nguyen B, Rios D, et al. Variability in intensive care unit length of stay after liver transplant: Determinants and potential opportunities for improvement. *J Crit Care.* 2019; 50: 296–302.
  42. Yoo HJ, Suh EE. Lived Experiences of Korean Young Adults After Heart Transplantation: A Phenomenological Approach. *Asian Nurs Res (Korean Soc Nurs Sci).* 2020; <https://doi.org/10.1016/j.anr.2020.10.001>
  43. Cebeci F, Arikan B, Catal E, et al. A bridge to transplantation: The life experiences of patients with a left ventricular assist device. *Hear Lung.* 2020; <https://doi.org/10.1016/j.hrtlung.2020.09.020>
  44. Yuan Y, Liu Y, Yu S. Application of Rehabilitation Nursing on Lung Transplantation Recipient in the Perioperative Period. *Chest.* 2016; 149 (4): 604.
  45. Sigmon HD, Grady PA. Quality of life for transplantation patients: National Institute of Nursing Research Spring Science Work Group. *Hear Lung J Acute Crit Care.* 2001; 30 (1): 5–8.
  46. Skeens MA, Garee A, Taylor G, et al. The Nursing Impact on Care of Sibling Donors in Pediatric Stem Cell Transplantation. *Biol Blood Marrow Transplant.* 2011; 17 (2): 373.